

Hallintotieteiden tutkinto-ohjelman valintakoe 2.6.2021, klo 14-18

TAMPEREEN YLIOPISTO JA

VAASAN YLIOPISTO

Valintakoeohjeet ja tehtävät

YLEISTÄ

Aika

Valintakoe kestää neljä tuntia kokeen aloitushetkestä lukien.

Paikka

Kukin kokeeseen osallistuva kirjoittaa kokeen siinä salissa, johon hänet on etukäteen sijoitettu. Ainoastaan kokeen valvoja voi määrätä osallistujan siirtymään toiseen saliin.

Valvonta

Salissa olevien valvojen antamia ohjeita on noudatettava. Tarvittaessa voit kutsua valvojan luoksesi nostamalla kätesi.

Sinulla saa olla mukana kirjoitusvälineet ja henkilöllisyystodistus. Kokeeseen ei saa ottaa mukaan eväitä. Yksi korkillinen juomapullo sallitaan. Erilaisten sähköisten viestimien käyttö on kielletty. Vilpinteko johtaa koesalista poistamiseen ja koko kokeen hylkäämiseen. Tämän vuoksi on syytä pitää katse tiukasti omissa paperissa väärinkäsitysten välttämiseksi.

Liikkuminen ja poistuminen

Kokeen aikana jokaisen on istuttava paikallaan. Koesalista saa poistua aikaisintaan klo 14.30. Salista pääsee kokeen aikana käymään wc:ssä (klo 14.30 jälkeen) valvojan valvonnassa. Salista poistuttuasi ja koepaperit palautettuasi et voi enää jatkaa valintakokeeseen vastaamista. Kaikki jaettu materiaali on palautettava salista poistuttaessa.

Kaikki valintakoepaperit on palautettava (myös tyhjät ja vaillinaiset vastauspaperit). Koesalista et saa viedä mukiasi mitään aineistoja.

Todistus kokeeseen osallistumisesta

Esimerkiksi asevelvollisuuttaan suorittavat voivat pyytää koesalin valvojalta todistuksen kokeeseen osallistumisestaan.

PISTEYTYS

Koetyyppi

Kokeessa on 8 tehtävää, joista tehtävät 1-3 koostuvat yhteensä 30:stä oikein/väärin -väittämästä. Tehtävät 4-8 ovat määrittely- ja esseetehtäviä, joille on varattu tehtäväkohtaiset vastausalueet erillisiin vastauspapereihin (aineistokoe). Tehtävät koskevat tehtävänannossa määriteltyjä taustamateriaalin ja/tai kokeessa jaetun aineiston artikkeleita.

Pistelasku

Valintakokeessa voi saada enintään 60 pistettä (teoksen kysymykset max. 30 pistettä, aineisto-osion kysymykset max. 30 pistettä). Oikein/väärin -väittämien oikeasta vastauksesta annetaan +1 piste, väärästä vastauksesta -0,5 ja tyhjästä 0 pistettä. Vastaamatta jättäminen ei vähennä pisteitä eikä sitä ole rajoitettu. Aineistokoe arvostellaan vain valintakoeteokseen perustuvassa koeosiossa parhaiten

suoriutuneelta kolmannekselta, kuitenkin vähintään 350 hakijalta. Määrittely- ja esseetehtävien yhteydessä on mainittu tehtävän maksimipistemäärä. Näistä tehtävistä ei anneta miinus pisteitä.

VASTAAMISEN TEKNIikka

Kokeessa jaettavat paperit:

- valintakoeohjeet ja kysymykset (6 sivua, kaksi sivua/paperi)
- valintakoeaineisto (sivut 1-10, kaksipuoleinen moniste)
- vastauslomake
- vastauspaperit (7 sivua, yksipuolinen moniste)
- suttupaperi (**paperi, johon tehtyjä merkintöjä ei arvostella!**)

Tarkista, että materiaalissa on kaikki sivut tallella.

Vastauspaperit

Kirjoita vastauspapereiden jokaiselle sivulle **selvästi** sukunimesi ja kaikki etunimesi ja henkilötunnuksesi.

Vastauslomake

Kirjoita lomakkeeseen nimesi ja merkitse henkilötunnuksesi lomakkeella kerrotun ohjeen mukaisesti. Henkilötunnuksen voit tarkistaa mukanasasi olevasta henkilöllisyystodistuksesta.

Kirjaa vastauksesi kysymyksiin ensin valintakoeohje- ja tehtäväpapereille. **Merkitse vastauksesi vastauslomakkeelle vasta kun olet varma vastauksestasi. Koe arvostellaan vain vastauslomakkeeseen ja vastauspapereihin tehtyjen merkintöjen perusteella.**

Vastauslomake luetaan optisesti. **Rastita** kunkin kysymyksen osalta sitä vaihtoehtoa vastaava ruutu, jonka katsot olevan vastausohjeen mukainen oikea vastaus. Tee vastausmerkinnät kuulakärkikynällä tai pehmeällä lyijykynällä. Kun haluat olla vastaamatta kysymykseen, jätä ruudut tyhjäksi.

Älä tee vastauslomakkeelle ylimääräisiä merkintöjä. Kaikki merkinnät on tehtävä huolellisesti ja selvästi. Mikäli kysymykseen on kirjattu useita vastausvaihtoehtoja tai merkintä on epäselvä, tulkitaan vastaus vääräksi. **Lue tarkat vastausohjeet vastauslomakkeelta.** Mikäli et voi kirjata vastaustasi selvästi tai joudut kumittamaan jo merkitsemäsi vastauksen ja lomake jää epäsiistiksi, pyydä valvojlta uusi vastauslomake. Merkitse uudelle lomakkeelle koko nimesi ja henkilötunnuksesi.

Suttupaperi

Kokeessa jaetaan suttupaperi muistiinpanoja varten. **Suttupaperille kirjoitettuja vastauksia ei arvostella!** Hakija voi pyytää valvojalta lisää suttupaperia kokeen aikana.

Valintakoeteokseen perustuvat tehtävät

Valintakoeteokseen perustuvat **tehtävät 1-3** koostuvat oikein/väärin –väittämistä (väittämät 1-30). Kirjaa lopulliset vastauksesi sivulla kaksi (2) esitetyn ohjeistuksen mukaisesti **erilliselle vastauslomakkeelle**. Luonnostelee vastauksesi ensin tähän tehtäväpaperiin.

Väittämät 1-10 perustuvat valintakoeteoksen artikkeleihin ”Julkisen toiminnan luonne ja sen uudistamisen tavat”, ”Talouden hallinta ja johtaminen julkisessa toiminnassa” sekä ”Hyvinvoinnin johtaminen”.

Tehtävä 1.

1. Valtion perustehtävä on turvata sen kansalaisille riittävät peruspalvelut.
2. Byrokratian periaatteen mukaisesti viranhaltija on systemaattisen ja tarkan kurin ja valvonnan kohteena.
3. NPM-uudistusten taustalla oleva julkisen valinnan teoria sisältää uskomuksen siitä, että johtajat pyrkivät maksimoimaan oman virastonsa budjetin.
4. Suoritteiden tuottamisen taloudellisuus saadaan selville tarkastelemalla suoritteita per tuotannontekijät, ja tulokellisuus tarkastelemalla kustannuksia per suoritteet.
5. Musgraven esittämän luokittelun mukaisesti hyvinvoinnin jakaantumisesta huolehtiminen sisältyy allokatio- eli voimavarojen ohjaamistehtävään.
6. Virasto tarkoittaa viranomais- ja hallintoasioita hoitavaa toimintayksikköä, laitos puolestaan pääasiallisesti palvelutehtävästä vastaavaa toimintayksikköä.
7. Palveluperusteisella arvonluonnilla viitataan hyvinvointipalvelujen kykyyn tuottaa rahallista arvoa palveluja tarjoavalle organisaatiolle.
8. Hyvinvointipalvelujen reformin yhteydessä systeemisellä muutoksella tarkoitetaan kaikkien palvelujärjestelmien tasojen ja sektoreiden huomioimista vuorovaikutuksellisesti.
9. Edustuksellisen demokratian kriisiä tulee tarkastella erillisenä ilmiönä suhteessa julkisen vallan päätöksenteon legitimizeettiin.
10. Poliittisen osallistumisen eriytyminen on yhteydessä laajempaan yhteiskunnalliseen eriarvoistumiseen.

Väittämät 11- 20 perustuvat valintakoeteoksen artikkeleihin ”Public management and ethics”, ”Eurooppalaisen oikeusvaltion kehitys, nykytila ja tulevaisuus” sekä ”Virkavastuu kansalaisten luottamusta turvaamassa”.

Tehtävä 2.

11. Eettiset standardit ja moraalikäsitteet säilyvät melko muuttumattomina sukupolvesta toiseen.
12. Eettistä johtajuutta varten on onnistuneesti kehitetty erilaisia mittareita ja itsearviointijärjestelmiä, jotka tekevät eettisen johtajuuden käytännön toteuttamisesta ja mittaamisesta helppoa.

13. Hyvän hallintotavan ja korruption välillä vallitsevan yhteyden perusteella voidaan väittää, että epäeettisen käyttäytymisen hyväksyminen on korkeampi maissa, joissa demokratiaindeksi on matalampi.
14. Modernissa oikeusvaltiossa yhdistyvät kansansuvereniteetti, laillisuusperiaate ja demokratiaperiaate.
15. Perustuslakivaliokunnan kuulemat oikeudelliset asiantuntijat voivat palauttaa lakiesitykset valmisteluun tai vaatia lain säätämistä vaikeutetussa säätämismenettelyssä.
16. Uuden perustuslain säätäminen vuonna 2000 toi Suomeenkin tuomioistuinten harjoittaman perustuslainmukaisuuden jälkikäteisvalvonnan.
17. Merkittävää julkisen vallan käyttöä ovat erityisesti tehtävät, joihin sisältyy voimakeinojen käyttöä tai puuttumista yksilön perusoikeuksiin.
18. Virkamiehen kannalta virkavastuun suurin ongelma on sen aiheuttama virheellisen toiminnan seuraamusten ennakoimattomuus, joka saattaa johtaa kohtuuttomiin oikeudellisiin seuraamuksiin.
19. Rikosoikeudellinen virkavastuu ulottuu virkamiesten lisäksi julkishallinnon työsuhteiseen henkilöstöön sekä niihin välittömän julkishallinnon ulkopuolisiin toimijoihin, jotka käyttävät julkista valtaa.
20. Tuottamuksellisessa virkarikoksessa on kyse tahallisesta teosta.

Väittämät 21- 30 perustuvat valintakoeteoksen artikkeleihin

”Local and regional development thinking and its evolution in Finland”, ”Alueiden resilienssi 2020-luvun maailmassa” sekä ”Kestävyyssmurros visiona, politiikkana ja toimintana”

Tehtävä 3.

21. Aluekehityksen painopiste on siirtynyt alueiden ulkopuolisista tekijöistä juontuvasta kehityksestä endogeenisiin malleihin, jotka painottavat alueiden kykyä kehittää itse itseään.
22. Alueella on kolme ulottuvuutta: tietty maantieteellinen sijainti, sosiaalisten suhteiden materiaallinen ympäristö sekä asukkaiden subjektiivinen tunnekokemus asuinpaikastaan.
23. ”Vihreä kasvu” viittaa talouskasvuun, jossa hyödynnetään luonnonvaroja kestäväällä tavalla.
24. Resilienssillä eli muutosjoustavuudella tarkoitetaan henkilön, yhteiskunnan, ekosysteemin tai hallinnollisen alueen kykyä selviytyä kriisistä sekä palautua muutosta edeltävään tilanteeseen.
25. Resilienssi on sitä vahvempi, mitä yhdenmukaisempi ja kapeampi elinkeinorakenne alueilla on.
26. Alueyhteisön verkostoitumisella on positiivinen merkitys alueen muutoskestävyydelle, vaikka alueen ulkopuoliset verkostot olisivatkin heikompia.
27. Paikkaperustaisessa kehittämisstrategiassa alueen elinvoima rakentuu globaalin kytkeytyneisyyden aikana aineellisista ja aineettomista resursseista, jotka sijaitsevat fyysisesti kehitettävällä alueella.

28. Kalifornian osavaltio on esimerkki siitä, kuinka kansallisvaltion passiivisuus ilmastopolitiikassa on passivoinut myös muita toimijoita.
29. Käsite 'policy' viittaa toimintapolitiikkaan, eli niihin toimeenpanoon liittyviin käytäntöihin ja valintoihin, joilla pyritään valittuihin poliittisiin tavoitteisiin.
30. Urbanilla metabolismilla tarkoitetaan kaupungin läpi kulkevia energia-, luonnonvara- ja raaka-ainevirtoja, joiden tuottamisen, kuljetuksen ja jätteenkäsittelyn ympäristövaikutukset tapahtuvat pääosin kaupunkien ulkopuolella.

Valintakoeteokseen ja/tai kokeessa jaettuun aineistoon perustuvat tehtävät

Määrittely- ja esseetehtäviin 4-8 tulee vastata erillisille vastauspapereille kullekin tehtävälle määrätyille riveille. Viivojen ulkopuolella olevaa tekstiä ei huomioida arvostelussa. Tehtävistä saatavat maksimipistemäärät mainitaan kunkin tehtävän yhteydessä. Näistä vastauksista ei anneta miinus pisteitä.

Tehtävä 4 perustuu valintakoeteoksen artikkeliin ”Eurooppalaisen oikeusvaltion kehitys, nykytila ja tulevaisuus” (Siina Raskulla) ja/tai valintakokeessa jaettavaan **aineistoon 1**.

Tehtävä 4. (max. 6 p)

Valintakoeteoksen artikkelissa ”Eurooppalaisen oikeusvaltion kehitys, nykytila ja tulevaisuus” esitellään oikeusvaltioperiaatteet, sekä Suomen perustuslakiin kirjatut perusoikeudet.

- Mikä oikeusvaltioperiaate erityisesti liittyy aineistossa 1 esille nostettuun sosiaaliseen kestävyYTEEN. Perustele lyhyesti vastauksesi. (1,5 p.)
- Tunnista aineistosta 1 kolme (3) Suomen perustuslakiin kirjattua taloudellista, sosiaalista ja sivistyksellistä oikeutta, jotka liittyvät sosiaaliseen kestävyYTEEN. (1,5 p.)
- Tunnista aineiston 1 perusteella, miten tehtävän 1 (a)-kohdassa tunnistamasi oikeusvaltioperiaate käytännössä tukee sosiaalista kestävyYTEttä. (3 p.)

Tehtävä 5 perustuu valintakoeteoksen artikkeliin ”Julkisen toiminnan luonne ja sen uudistamisen tavat” (Johanson, Liljeroos-Cork, Stenvall, Pekkola & Rossi) ja/tai valintakokeessa jaettavaan **aineistoon 2**.

Tehtävä 5. (max. 8 p)

Valintakoeteoksen artikkelissa ”Julkisen toiminnan luonne ja sen uudistamisen tavat” tarkastellaan mm. valtion roolia ja luonnetta sekä keskitytään erityisesti julkisen hallinnon reformeihin ja muutokseen.

- Määrittele Johanson ym. artikkeliin perustuen julkisen intressin käsite. (2p)
- Tunnista Johanson ym. artikkelin perusteella kolme (3) hallinnon kehityksen megatrendiä aineistosta 2. Mainitse jokaisesta tunnistamastasi megatrendistä kaksi aineistotekstistä nousevaa kyseistä megatrendiä kuvaavaa piirrettä. (6p)

Tehtävä 6 perustuu valintakoeteoksen artikkeliin ”Talouden hallinta ja johtaminen julkisessa toiminnassa” (Vakkuri, Oulasvirta, Koponen, Vinnari ja Sinervo) ja/tai valintakokeessa jaettavaan **aineistoon 3**.

Tehtävä 6. (max. 6 p)

Valintakoeteoksen artikkelin ”Talouden hallinta ja johtaminen julkisessa toiminnassa” johdannossa todetaan, että ”Eri ajanhetkinä, erilaisissa julkisen hallinnon ympäristöissä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin on ratkaistava rajallisten voimavarojen tehokkaan hallinnan ongelmia. Ellei näitä kyetä ratkaisemaan, vaarantuvat kansalaisille tarjottavat palvelut.”

- Esitä valintakoeteoksessa kuvatut kaksi keskeistä tehtävää asiaa, jotka koskevat [kunnan] niukkojen voimavarojen tehokasta hallintaa hyvinvoinnin aikaansaamiseksi (vrt. *value for money*, *VFM*). (2p)
- Aineistotekstistä on tunnistettavissa kaksi eri teemaa. Mitkä ne ovat? Kumpaan kohdassa (a) kysyttyyn asiaan kukin teema keskeisemmin liittyy? (2p)
- Poimi ja esitä aineistotekstistä yhteensä neljä esimerkkiä, miten kohdassa (a) käsiteltyjä asioita voidaan soveltaa [tai on sovellettu] kestävyiden edistämiseksi. Voit tiivistää poimintasi omin sanoin, kunhan tiivistys on ymmärrettävissä ja yhdistettävissä aineistotekstiin. (2p)

Tehtävä 7 perustuu valintakoeteoksen artikkeliin ”Local and regional development thinking and its evolution in Finland” (Markku Sotarauta & Andrew Beer) ja valintakokeessa jaettavaan **aineistoon 4**.

Tehtävä 7. (max. 6 p)

- Nimeä viisi Sotaraudan ja Beerin valintakoeteoksen artikkelissaan mainitsemista tekijöistä, jotka ovat johtaneet paikkaperustaisen kehittämiss politiikan (place-based development policy) nousuun alueellisen kehittämistyön keskeiseksi periaatteeksi ja toimintatavaksi. (max. 2,5 p.)
- Tunnista aineistosta 4 seitsemän ilmiötä tai ilmiöaluetta, jotka kuvaavat paikkaperustaisen kehittämissotteen mukaisia tekijöitä ja kehittämistyön sisältöjä. (max. 3,5 p.)

Tehtävä 8 perustuu valintakoeteoksen artikkeliin ”Kestävyysmurros visiona, politiikkana ja toimintana” (Enne, Häkli, Jokinen, Kuusisto, Laine, Leino, Nygren & Willman) ja/tai valintakokeessa jaettavaan **aineistoon 5**.

Tehtävä 8. (max. 4 p)

Valintakoeteoksen artikkelissa ”Kestävyysmurros visiona, politiikkana ja toimintana” kerrotaan kestävästä kaupunkikehityksen kentällä käytetystä vihreän infrastruktuurin käsitteestä.

- Mistä vihreän infrastruktuurin käsite lisää ymmärrystä artikkelin perusteella? (1p)
- Mistä käsitteestä vihreän infrastruktuurin käsite erityisesti erotetaan artikkelissa? Mainitse myös esimerkki siitä, mihin tällä toisella käsitteellä konkreettisesti viitataan artikkelissa. (1p)
- Vastaa aineistotekstin 5 perusteella, millä keinoilla vihreää infrastruktuuria voi sovittaa kaupunkirakenteeseen ja millaisia vaikutuksia tällä voi olla? (2p)